

বিশ্ববান

মূল্য : ১২.০০ টাকা

নরনাথ গোস্বামী
সংগ্রাহক

বিশ্ববান

সংগ্রাহক :
নৰনাথ গোস্বামী

এন. পি. ট্ৰেদাৰ্ছ
ডাক : চুঙী
যোৰহাট, অসম

পাতনি

এই অকণমানি কিতাপখনিত ডেকা গাভৰুৰ মনৰ খেলিমেলি ভাৱবোৰ বিহু নামৰ আকাৰত প্ৰকাশ হোৱা পাব। এই গীতবোৰ অসমীয়া সমাজৰ আপুৰুগীয়া সম্পত্তি।

নামবোৰ অন্যৰ মুখত শুনাৰ দৰে সংগ্ৰহ কৰা ; ‘চেনেহ-সঁফুৰা’, ‘বিৰহ’ আদি শিতানত আমিহে সজাইছোঁ। তাতো আকৌ (১), (২), (৩) শিতানত ডেকাৰ নাম, গাভৰুৰ নাম আৰু প্ৰশ্নোত্তৰ হিচাবে ভাগ কৰি দিয়া হৈছে। কিতাপখনিয়ৈ ৰাইজৰ সমাদৰ পালে আমি কৃতার্থ মানিম।

শ্ৰীনৰনাথ গোস্বামী

সূচীপত্ৰ

১।	চেনেহৰ সঁফুৰা	১
২।	বিৰহ	১৩
৩।	মিলন	১৮
৪।	বিবিধ	২২
৫।	বিহু	৩১
৬।	হুচৰি	৩৬

তুমি নৌ মাঠোতেই মাতিব পাৰোঁ মই

জানোছা কেটেৰা মাৰা।

কিনোটি অমাতৰ মাতে ঐ লাহৰী

কিনোটি অমাতৰ মাত,

সেইনো মাতে শুনি থাকিব নোৰাৰোঁ

এৰি যাওঁ পেটৰে ভাত।

হাতৰে আঙ্গুলি লিহিৰী পতীয়া

ভৰিৰে আঙ্গুলি ঘন,

কোন জন ঈশ্বৰে অজিলে তোমাক ঐ

চাইনো চাই থাকিবৰ মন।

কাপোৰ কলা হ'লে ধুবা মোৰ মইনা

জামু কলা হ'লে খাবা,

বিৰিণাৰ জোপাতে তামোল থৈ আহিছোঁ

হেৰাই পালোঁ বুলি খাবা।

কিনো মাতে মাতি সুহৰি মাৰিলা

ভলুকা বাঁহৰে তলত,

কিনোটি মাতেৰে মাতিলা লাহৰী

এফেৰি নুগুছে মনত।

সোণাৰী শালতে কিহে চিকেমিকাই

কটাৰী জিলিকে দাবত,

মোৰ ঐ লাহৰী জিলিকি পৰিছে

ৰাঙলী পথাৰৰ মাজত।

ৰেচমৰ কমালত তামোল কাটি দিলোঁ

পাকতে মোকোলাই খাবা,

মোৰে ঐ লাহৰী নেযাবা পাহৰি
দেহা মোৰ পাৰি যাওঁ সাঁকো।
সেউতীৰ এপাহি মালতীৰ এপাহি
কেতেকীৰ থোৰালি পাহি,
তোমাৰে দেহাটি পদুমৰ পাহি যেন
মাণিকী মধুৰী হাঁহি।
হাতো ঐ গুৱনী ভৰিও লাৱনী
বুকুতো পদুমৰ কলি,
শিঙাপৰ বিহাৰে ঢাকিৰ নালাগে
আপুনি উঠিব ফুলি।
গুৱনী খোপাতে ধুনীয়া কপৌ ফুল
সোণতে গুৱগা চৰে,
তোমাৰে চকুলৈ চাব মই নোৰাৰোঁ
দেহা মোৰ কেনেবা কৰে।
ওঁৰে গহতে মৌৰে বাহে ল'লে
জোনে জনম ল'লে মৰি,
তোমালৈ মনত সোণ পৰিব যেতিয়া
উজুটিত ভাঙ্গি যাম ভৰি।

(২)

চিৰিপ চিৰিপ কৰি কাপোৰ ধুই আছিলোঁ
 চিৰি লুইতলৈ চাই,
 চিৰি লুইততে কিৰিলি মাৰিয়ে
 চেনাই নাৰে মেলি যায়।
 চেনাই কাপোৰ পিন্ধে বগলী পাখী যেন
 নিতৌ ঘূৰি ঘূৰি চায়,
 যেতিয়া চেনাই ঐ তোমাৰ কথা ভাবো
 মুখৰ ভাত উফৰি যায়।
 কাঁহীতো নেখাওঁ মই বাতিতো নেখাওঁ মই
 সঁফুৰাত নেখাওঁ মই গুৱা,
 মোৰ মৰমৰে চেনাইটি বিহনে
 দেহা মোৰ নকৰোঁ চুৱা।
 মুঠি মুঠি কৰি ধানে দাই আছিলোঁ
 হাতত হেঙ্গুলীয়া কাচি,
 কিনো তামোল খনি দিলা মোৰ চেনাই ঐ
 পাণতে পদুম ফুল বাছি।
 তোমাৰে বাৰীতে পদুম ফুল ফুলিলে
 মোৰ বাৰীত পৰিলে ছাঁ,
 দিনৰে দিনটো তোমাৰে ধাতুটো
 ৰাতি পুৰি মাৰে গা।

মোৰে মন নাভাগে মোৰে মন নিছিগে
বাঞ্চিছোঁ একেটি কৰি,
তোমাৰে মনকে ভাঙ্গিব লাগিলে
যামে সন্তাপতে মৰি।
কিনো তামোল খনি দিলা মোৰ মইনা
দুখনি হাতেৰে ললোঁ,
সেইনো তামোল খনি খাবৰেনো পৰা
তোমালৈ বলিয়া হলোঁ।
পথাৰৰ দুবৰি বনে মোৰ লাহৰী
পথাৰৰ দুবৰি বন,
উলটি পালটি নেচাবা লাহৰী
কেনেবা কৰিছে মন।
ৰাতি মই নুফুৰোঁ শতুৰুৰ ভয়তে
দিনতো নুফুৰো লাজত,
গধূলি গধূলি যামে মোৰ লাহৰী
থাকিবা পদূলি বাটত।
চ'তে গৈয়ে গৈয়ে ব'হাগী ঐ পালেহি
ফুলিলে কেতেকী ফুল,
তোমাৰে লগতে দেহা দিম সুৱগী
এৰি দিম নিজৰে কুল।
বসন্ত কালতে বিনাই কেতেকীয়ে
মলয়া বতাহ বয়,
তোমাক নেদেখিলে মন হয় বলিয়া
থাকিব নোৱাৰোঁ মই।

ৰাতিৰে ৰাতিটো সপোন দেখিছিলোঁ
 কাঁহীত খাই আছিলোঁ ভাত,
 তোমাৰে নিচিনা গোলাপ বৰণীয়া
 মোক লগাই গলে মাত।
 যোৰহাটৰ বঙ্গলা তিনি খলপীয়া
 লেখি লেখি দি গল গাঁঠি,
 তোমাৰে বাতৰি শুনিবৰে পৰা
 টোপনি নধৰে ৰাতি।
 খিতিৰ খিতিৰ কৰি তাতে বই আছিলোঁ
 দোৰপতিৰ শুৱলা মাত,
 তোমাৰে কাষলৈ যামে কেনে কৰি
 শতৰুৱে নিদিয়ে বাট।
 ফাগুনৰ ৰ'দেটি ৰমকে ভমকে
 নাহৰ ফুল ফুলিবৰ বতৰ,
 তোমাৰে বাৰ্তা পাই মোৰে গাত গোসাঁই নাই
 থেকেছি ভাঙ্গি যাওঁ যঁতৰ।
 চেনাইৰ বাতৰি নেপাওঁ ভালে কৰি
 পুখুৰী পাৰলৈ গৈ,
 চৰাই হোৱা হ'লে উৰি গলোঁহেঁতেন
 মাজত ধনেশিৰি নৈ।
 তোমাক চাই আমনি নেলাগে মইনা
 পেটতে নেলাগে ভোক,
 তোমাৰে গঢ়ে পিতে কোনে আনি দিব
 প্ৰেমৰে পুতলা মোক।

ডিহিং নৈ এৰিব পাৰোঁ মই চেনাই এ
 ডিচাং নৈ এৰিব পাৰোঁ,
 তোমাৰে পীৰিতি এৰিব নোৱাৰোঁ
 নেখায়ো থাকিব পাৰোঁ।
 পীৰিতি কৰিলা অ' মোৰে চেনাইটি
 পীৰিতি বৰৰে তলত,
 এনেকুৱা পীৰিতি এৰিব লাগিলে
 চুৰি দি মৰি যাম গলত।
 শকতকৈ কলাফুল কঁকাল খামুছিয়া
 বহলকৈ চেনাইৰে বুকু,
 এনেটি চেনাই মোৰ ক'তনো পাহৰিম
 সদায়ে সপোনত দেখোঁ।

(৩)

আলি বাটে যাবতী ঘূৰি ঘূৰি চাবতী
 কথালৈ কৰি যা কাণ,
 বুকুৰে মাজতে যৌৱন জিলিকে
 আমাকে কৰি যা দান।
 কলা গৰু দীঘলী জপনা মুকলি
 বৰ গছৰ আউনি পাণ,
 অনেক মগনীয়া সুধিব পাৰোঁ মই
 তোমাৰ দান দিয়াটি টান।

শদিয়াৰ কাণৰে শত ফুল নেখাবি
 মণ্ড মাহৰ নেখাবি গাজি,
 আগতো শতুৰু পাছতো শতুৰু
 মোকে ধন কেনেকৈ পাবি?
 মাছে হৈ সাতুৰিম তোমাৰে বিলত ঐ
 কাছ হৈ বগাম গৈ পাৰত,
 চৰাই হৈ পৰিম গছৰে ডালতে
 মাখি হৈ চুমা দিম গালত।

ৰূপহীৰ দেহাত যৌৱনৰ হেন্দোলদোপ
 কেলৈ কৰিছা ফাকি,
 ৰূপহীৰ বুকুতে দুপাহি যৌৱন ফুল
 কলেই ৰাখিছা ঢাকি?
 বুকুৰে মাজতে যৌৱন বহেঘৰা
 তোমালৈকে ৰাখিছোঁ ঢাকি,
 যদিহে কপালত বিধতাই লিখিছে
 এদিন দিম তোমাকে বাকি।
 পৰ্বতত মাৰিলোঁ লুডুমা গাহৰি
 ভৈয়ামত মাৰিলোঁ গঁড়,
 এইবেলি মোলৈকে বিয়া সোমাম বুলি
 গালৈ চায় শপতে কৰ।

পৰ্বতত মাৰিলা লুডুমা গাহৰি
 ভৈয়ামত মাৰিলা গাঁড়,
 আমাকে পাবলৈ গঙ্গা স্নান কৰাগৈ
 বিধতাক মাগাগৈ বৰ।

চম্পা ফুল ফুলোঁতে পিন্ধোতা নহ'লে
 ঔ ফুল পিন্ধিব কোনে,
 গাভৰু কালতে নিঙঁতা নহ'লে
 বুঢ়ী হ'লে নিবনো কোনে?
 বঠা সাজিবলৈ লাগে কত বেলি
 নাও সাজিবলৈ টান,
 বোৱাৰী হ'বলৈ লাগে কত বেলি
 জীয়ৰী হ'বলৈ টান।

ডিচাঙৰ এবুকু পানী ঐ চেনাইটি
 ডিচাঙৰ এবুকু পানী;
 সূতা পকোৱাদি পকাই পকাই সুধিলোঁ
 মনৰ কথা নকলা ভাঙ্গি।
 কথাৰো নুবুজোঁ পাকে ঐ লাহৰী
 ৰাতিও নেভাব শুই,
 তামোল নহওঁ মই ফালি দেখুৱামে
 শৰীৰত কিমান জুই।

ভোগদৈ পানীতে পাভ মাছ উজালে
 ডিখোতে উজালে নাৰ,
 মোকে নিব খোজ তয়ে হেৰ' পিলিঙ্গা
 কিমান ধন ভাঙ্গিব পাৰ।
 ধন হীন দেখিলি মোকে হেৰ' লাহৰী
 নৰলি পীৰিতি চাবত,
 ধন দি কিনি যাম তিনি চাৰি জনী
 দুজনী আনি যাম লাভত।

হাতে কিয়ে চাবা হাতী শুৰে যেন
 ভৰিৰো আঙ্গুলি ঘন,
 সৰগৰ তৰা যেন আমাৰে চেনাইটি
 চাইনো চাই থাকিবৰ মন।
 চাইনো চাই থাকিলে হেঁপাহ মোৰ নপলাই
 নেখালে নুগুছে ভোক,
 ৰূপহীৰ বুকুতে পকা সুমথিৰা
 দলিয়াই দি যাবা মোক।

আগে নেজানিলো এতিয়া বুজিলোঁ
 শৰীৰত একুৰা জুই।
 সৰুতে বিধতা মাৰি নিলাহেঁতেন
 পুতি থলেহেঁতেন গাঁতত,
 এতিয়া বিধতা যাতনা ভুঞ্জাইছা
 কুমলীয়া যৌৱনৰ কালত।
 আলি বাটে বাটে গলা মোৰ লাহৰী
 আলি বাটে বাটে গলা,
 হেৰা হেৰা বুলি মাতোঁ তিনি বেলি
 শুনিও নুশুনা হলা।
 জিকা বগাবলৈ বাঁহৰ জেঙ পুতিলোঁ
 কি বুলি বগালে পুৰৈ,
 তোমাৰে সতে মই পীৰিতি কৰিলোঁ
 বিধতাই কৰিলে দূৰৈ।
 হাফলু আঁৰতে পৰেবত নেদেখি
 থিয় হৈ নেদেখি বেলি,
 কিয়নো এৰি মোক গলা ঐ মইনা
 মৰিছোঁ জ্বলা জুইত জ্বলি।
 হাতে মেলি নেপালোঁ হাতৰে কটাৰী
 নেখাওঁ পেট ভৰি ভাত,
 ফুলাম পাতি পাৰি লাহৰীক নেপালোঁ
 জীয়া জুই জ্বলিছে গাত।
 নৈৰে সিপাৰে নাৰায়ণ শিমলু
 তাতে ল'লে কুৰুৱাই বাহ,

এইনো নাৰী জাতি মৰম নাইকিয়া
চিনিৰ নোৱাৰি আঁহ।
হাবিৰ হেৰেপতা বালিৰ বালি ভেটা
সাগৰৰ শামুকৰ চুণ,
খুৱাই পাহৰিলা এইনো নাৰী জাতি
কথাৰ পাহৰিলা গুণ।
হাতী হেৰুৱালোঁ লিহিৰী বনতে
ঘোঁৰ হেৰুৱালোঁ বণত,
পাই হেৰুৱালোঁ মোৰে ঐ লাহৰীক
ধাননী পথাৰৰ মাজত।
নৈৰ ৰঙা গড়া দলনি দপনি
হৰিণা চিঞৰে বনত,
তোমাৰে সন্তাপত থাকিব নোৱাৰোঁ
মৰিমগৈ কোনোবা বণত।

(২)

তোমালে চাই চাই চকু মোৰ বিষালে
থিয় হৈ বিষালে ভৰি,
কোন জন ঈশ্বৰে অজিলে তোমাক ঐ
মৰম নাইকিয়া কৰি।
বহলকৈ পথাৰত ধান দাই আছিলোঁ
মুঠি বান্ধিছিলোঁ আটি,

মোৰে ঐ বুকুৰে সন্তাপ নুগুছে
ধনে মোৰ নুগুছাই মানে।

মিলন

(১)

মিঠা আমৰ গছতে পৰে কপৌ জুৰি
 বঁদে লৈ কোটালে পাখী,
তোমাৰে আমাৰে এক খনি হিয়া
 ঈশ্বৰত কৰিছোঁ সাখী।
নৈ চেন্দ্ৰেলীয়া গৰা খহনীয়া
 জৰাৰ কুমলীয়া পাত,
এৰাওঁ এৰাওঁ বুলি এৰাব নোৱাৰো
 ধনৰ কুমলীয়া হাত।
চাইনো চাই থাকিলে চকুনো নুজুৰাই
 নেথালে নুগুছে ভোক,
ৰাতিৰে ৰাতিটো থাকিম উজাগৰে
 গালতে চুমা দি তোক।
নাদৰে পানীয়ে গা জুৰ নকৰে
 নৈতে নপৰো মানে,
নিলগৰে পৰা পীৰিতি নহয় সোণ
 ওচৰত নেপালে মানে।

পকা আম খাবলৈ হাকুতি নালাগে
 ডালিম খাই যাওঁ হাতে,
 মনৰ দুখ বেজাৰ সকলো আঁতৰে
 তোৰ ধন এষাৰি মাতে।
 দেখিবলৈ শুৱনী তোৰে বুকু দুখনি
 কুমলীয়া তামোলৰ থোক,
 মিচিকীয়া হাঁহিটি লাহতী ওঁঠতে
 কোন সতে এৰি যাওঁ তোক।
 কিনোটি যৌৱনৰ ভোকে ঐ লাহৰী
 কিনোটি যৌৱনৰ ভোক,
 তিয়ঁহো নহলি চিৰালো নহলি
 কেচাই খালোহেঁতেন তোক।
 ওখকৈ বান্ধিলি দীঘল চুলিটাৰি
 বিহাতে পদুমৰ পাহি,
 মুখতে মুখনি লগালি মইনা
 বলিয়া কৰিলি হাঁহি।
 বগাকৈ বগলী উৰে কেনে কৰি
 পাখিতে পাখিটি লগাই,
 আমি সমনীয়া উমলোঁ দুয়োটি
 প্ৰেমৰে খেলি খেলাই।
 হাতত ধৰি ধৰি দিখৌ পাৰে যাম
 বহি যাম খাগড়িৰ তলত,
 ভাগৰে ধৰিলে জিৰাম মই মইনা
 সাৰটি তোমাৰে গলত।

তাতোকৈ চিকুণে তুমি মোৰ চেনাই
নেচাই বা থাকিব কোন।

চুঙ্গাৰে বাদুলি চুঙ্গাতে কান্দিলে
ডালতে কান্দিলে জিলি,
গাৰে মোৰ পোৰণি মাৰিলি চেনাই ঐ
বুকতে সাৰটি ল'লি।

উজায়ো চালোঁ মই ভটিয়ায়ো চালোঁ মই
তোমাৰ মান শুৰনী নাই,
মনৰ দুখ বেজাৰ সকলো পাহৰোঁ
তোমাৰে দেহাটি চাই।

ক'লা চোলা নেলাগে মোকে ঐ মইনা
বঙা চোলা নেলাগে মোক,
মুগাৰে বিহাখন তাকো মোক নেলাগে
সাবটি ধৰি লয় তোক।

পীৰিতি ইয়াকুল পীৰিতি বিয়াকুল
 পীৰিতি গলৰে জৰি,
 যিমানে মেৰ খুৰাবি সিমানে মেৰ খাব
 পীৰিতি নপৰে সৰি।

বিবিধ

(2)

চাই নো চাই বুলিবি বাট ঐ চেনাইটি
চাই নো চাই বুলিবি বাট,
দেহৰে ভিতৰত আছে খালে ৰামে
পিছলি পৰিবি তাত।
জপা গৰকিলে জপাৰ বৰ কাপোৰে
দেহা গৰকিলে প্রেমে,
সেই প্রেমৰ জ্বলে দেহা লালে কালে
মাৰিও নি নিয়ে যমে।
দিখৌ নৈ এৰিব পাৰোঁ মই লগৰী
জাজী নৈ এৰিব পাৰোঁ,
তোমাৰ ঐ ভারনা এৰিব নোবাৰোঁ
নেখায়ো থাকিব পাৰোঁ।
চাপৰি চাপৰি তুলি যাওঁ বাবৰি
পুৰণি কলিয়া কচু,
যাকে চাওঁ বোলে তাকে ঐ নেদেখোঁ
কিনো জুই লগা চকু।
হয় ঐ বিধতা ভাগ্যত লিখোঁতা
কপালত লিখা ভাল,

অবুজা মনক মই বুজাব নোৱাৰোঁ
হলোঁ নিজে নিজে কাল।

(২)

ককিলা মুখৰে চকু,
চেঙেলীয়া মনক বুজাব নোৱাৰোঁ
যেনে নবন্ধোৱা গৰু।
মিকিৰ বৰচাঙত বজায় বৰকাঁহী
ভৈয়ামত বজালে ঢোল,
চেঙেলীয়া মনক বান্ধিব নোৱাৰোঁ
ছিঙে মৰাপাতৰ ডোল।
মৰোঁ মই মৰমত তোমাৰে কাৰণত
নেচাওঁ আৰু জনৰ মুখ,
কি কৰে ঈশ্বৰে কি কৰে বিধিয়ে
নিজৰ কপালতে দুখ।
আজি ৰুই গলোঁ কাচি ৰোৱা দৰা
কোনে ফেনেকিয়ে গলি,
খোজত চিনি পালোঁ মাতত বুজি পালোঁ
পাৰোঁ কোন সতে গালি।
চাইনো থাকিলে হাবিয়াসু নপলায়
নেখালে নুগুচে ভোক,
যেন সৰি যাব বালি হাটৰ বেঙেনা
দলিয়াই দি যাব মোক।

ঢোলত চাপৰি মাৰি ঢুলীয়া ওলালে
 বহি বৈ আছিলোঁ তাঁত,
 টোপোলাৰে সেন্দুৰ টোপোলাতে থাকিলে
 খাবলৈ নহ'লে ভাত।
 খাইনো খাই আমনি লতা পনিয়েল
 বই নো বই আমনি তাঁত,
 দেখি দেখি আমনি শহুৰৰ পুতেকটি
 লগাই ঘনে ঘনে মাত।
 নৈৰে কানৰে গোধাকৈ শিমলু
 গোৰ মাৰি ভাঙ্গি যাওঁ ডাল,
 গোৰ মাৰি ভাঙ্গি যাওঁ বাটৰ ডেওনা
 ইও এক শত্ৰুক কাল।
 বিব্‌ বিব্‌ কৰি বতাহ জাকি বলিলে
 চোতালৰ উৰুৱাই ধূলি,
 শহুৰৰ পদূলিত তিনি পাক মাৰিলোঁ
 মতা ম'হ হেৰালে বুলি।
 ম'হ মেলি গুৱালটি চাপৰি পালেগৈ
 বাটত ছিঙি খালে কলা,
 পাছৰটি গুৱালে উকিটি মাৰিলে
 নুঘূৰে যঁতৰৰ শলা।
 উজাই চালোঁ মই ভটিয়াই চালোঁ মই
 তোমাৰ মান শুৱনী নাই,
 দেৱে ঐ মাৰিব মনিছে মাৰিব
 তোমাক জানো অকলৈ পাই।

ইৰিণা বিৰিণা গোহাঁই দেও-লিগিৰা
 বঙাকৈ বিচনি লই,
 কঁকালৰ গামোচা কৰে তিৰ্ বিৰ্
 তামোল দি যোৱা ৰই।
 ৰৈ নো ৰৈ ধেমালি কৰে ঐ মইনা
 ৰৈ নো ৰৈ ধেমালি কৰ,
 গাৰ ছেলেং কাপোৰ ছিৰিলি ছিৰিলি
 বান্ধে ঐ ধেমালি নেৰ।
 হাঁহে বাটে বুলে লুদুৰে পুদুৰে
 পাৰই বাটে বুলি ৰই,
 আমি বাটে বুলোঁ টেঙনি আলিয়ে
 লগত সমনীয়া লই।
 ৰিঙেকৈ পহুৰে শিঙে ঐ মইনা
 ৰিঙেকৈ পহুৰে শিং,
 চতাই পৰ্বতৰ নাহৰ ফুল আনিছোঁ
 মোৰ ধনৰ হাততে দিম।
 পিছলি পৰিবৰ কাঁহী বাই মালিনী
 পিছলি পৰিবৰ কাঁহী,
 এই পাহি ফুলকে দিবিগৈ চেনাইটিক
 মিচিকাই পেলাব হাঁহি।
 ওপৰে উৰিলে মতীয়া চিলনি
 পাখিয়ে নল'লে ঘোৰ,
 লগৰ সমনীয়ালৈ তামোল কাটোতে
 আঙুলি কাটিলে মোৰ।

বঙাকৈ গামোচা মাজে শেল দিয়া
 তুমি তামোল কাটি খোৱা,
 লাহৰী হাতেৰে থুৰিয়াই থুৰিয়াই
 আমাকো এখনি দিয়া।

তোমাৰ কটা তামোল নেখাওঁ ঐ লাহৰী
আমাৰে মৰিব কুল,
অজাতি নহওঁ মই বিজাতি নহওঁ মই
তোমাৰ মোৰ একেটি কুল।

কাকদোঙাৰ বৰালি ডেৰ ছোৱাৰ বৰালি
 কেনেকৈ মিহলি হ'ল,
 আমি নেঘেৰিয়াল তুমি যোৰহটীয়া
 কেনেকৈ চিনাকি হ'ল।

হেন্দুলি হেন্দুলি জাকৈ বাই আছিলোঁ
কিহত কি কথা হ'ল,
দেখা নাপাওঁ বুলি চিন্তা কৰি আছিলি
বাটত ভেটা ভেটী হ'ল।

মাছে মাৰিবৰ অনেকটা এ বুধি
 দিঘলী কাটিবৰ লোৰ,
 ছোৱালী আনিবৰ অনেকটা এ বুধি
 জোপাৰ তলে তলে খোৰ।

কিতাপ পাড়ি পাড়ি কান্দ, তই মইনা
চিঠি পাড়ি পাড়ি কান্দ,
ভাতৰ পাতত বহি কান্দ, তই মইনা
কাঁলে চিন্তা কৰি থাক।

এৰি পুহিবলৈ এদালি এৰা নাই
 মুগা পুহিবলৈ চোম,
 মাৰে বাপেৰে যি কৰে কৰিব
 তোমাক নো বুলি যাওঁ সোণ।
 ৰাতিৰে ৰাতিটো টোপনি নধৰে
 আহোঁ বাহিৰলৈ ওলায়,
 বাহিৰত বহিলে ধৰোঁ কান্দিবলৈ
 কোন জন বিধিয়ে মিলায়।
 মই থাকোঁ চোতালত আই থাকে আখলত
 তই থাক ভঁৰালৰ মুখত,
 বোপাই বাৰীত থাকে ককাই ধানত লাগে
 দেখাও নিদিয় পাকত।
 আহাৰে শাওণে চাম কঁঠাল পকিলে
 কলীয়া হলৌয়ে খায়,
 চৰকাৰী কামত মোৰ ধন আছেগৈ
 ধেমালিৰ বতৰে যায়।
 গোলাপ ফুলাদি ফুল ঐ লাহৰী
 বয়সত মোতকৈ সৰু,
 কাকো ঐ নকৰি অ' মোৰ লাহৰী
 মই যে পীৰিতি কৰোঁ।
 হাত মেলি হালধি নলবি মালতি
 ভৰি মেলি নলবি তেল,
 আজি মাজ ৰাতিত শোৱা ঢাৰি পাটীত
 কিহৰ পাতিছিল মেল।

আজি গধূলিকৈ নাহিবা সোণাই
নোপোৱা পদূলিত মোক,
পৰহিলে গধূলি আহিবা লাহৰী
ফালি থ'ম বেৰে চুক।
বেৰে চুকেদি সোমাম কেনে কৰি
পেটতো লাগিব ভয়,
কোনোবাই ক'বাত দেখিব লাগিলে
ওলাম কোন লাজে মই।
কালি যে নাহিলা ভালকে কৰিলা
শুবলৈ নাছিল ঠাই,
যোৰ যোৰ কৰি আলহী শুইছিল
বৰঘৰত শুইছিল আই।
ৰাতি চাকি লগাই কি মণি গাঁঠিলি
আটাইবোৰ সোণ পেলালে,
একেটা প্লাৰতে শুবলৈ নেপালোঁ
ৰাতিটো বেগেতে পুৱালে।
বাইক মাতিছিলোঁ ভিনিহীয়ে বুলিলে
আজি খুলশালী থাক,
থাকিব নোৱাৰোঁ চেনেহৰ ভিনিহী
থাকিলে লাগিব পাক।
চৰকাৰী চাকৰি নেলাগে কৰিব
নাই তাত এফেৰি সুখ,
দেহা থাকিলে বেহাও থাকিব
শৰীৰত নিদিবা দুখ।

কি কথা কৰিলা কি বুধি কৰিলা
 থুৰিয়া তামোলৰ লগত,
 খাওঁতে শোওঁতে উঠোঁতে বহোঁতে
 সদায় পৰি থাকে মনত।
 কালি তুমি মইনা গা ধুই আছিল
 আগৰ পৰা গুৰিলৈ চালোঁ,
 কি জানি কি কথা বিধিয়ে বুলিলে
 আজি তোমাক সপোনত পালোঁ।
 কোনে মাৰিলে হাবুৱা কপৌটি
 কোনে উঘালিলে নেজ,
 মইনাৰ গালত কোনে আছুৰিলে
 দুগালে দুখাৰি তেজ।
 তোমাৰ মৰমত মৰোঁ মই লাহৰী
 তোমাৰ মৰমত মৰোঁ,
 লোটোৰ পানীটুপী মূৰত ঢালি মই
 দেহাটি জুৰণি কৰোঁ।
 বলিয়া হলোঁ মই অলিয়া হলোঁ মই
 কবাকে ঘূৰাই কৰোঁ।
 ওৰে ৰাতিটো টোপনি নধৰে
 ঢাৰি পাটীতে বাগৰি ফুৰোঁ।
 চৰাই হালধীয়া পাখি বিনন্দীয়া
 অৰণ্যৰ ভিতৰৰ টোপ,
 দিনটোৰ ভিতৰত এবাৰ নেদেখিলে
 পেটতো নেলাগে ভোক।

দেহে তৰণি নাই

অ' মইনা

দেহে তৰণি নাই,

ক'বাগৈ ক'বাগৈ

মইনাৰ আগতে

এদিনে এবছর যায়।

ছাগে বেলাবেলাই

কোরাই কেলকেলাই

কাক পেটৰ কথা কম,

এনে মনে লাগে

তোমাক ঐ মইনা

শৰীৰত সুমুৱাই ল'ম।

কিনো মনোমোহা

ডবহা-ডবহি

লহঙা লহঙি হাত,

কোনটো সত্রে

পাহৰি থাকিম মই

চেনাইৰ ঐ থানুৰা মাত।

তুমি চোরা আমালই

আমি চাওঁ তোমালই

চাই নো চাই কৰিবা কি,

তোমাকে আমাকে

আঁতবাই ফুৰিছে

কিনো কপটীয়া বিধি।

যায় মইনা পামলে

আছে মইনা ঘৰলই

থাকে মইনা অকলে শুই,

আগেয়ে নেজানো

এতিয়া জানিলোঁ

শৰীৰত একুৰা জুই।

মেঘতে জিলিকে

বিজুলি চতকে

শুইনত জিলিকে তৰা.

পৃথিবীত জিলিকে

আমাৰে মইনা

তাতোকৈ এফেৰি চৰা।

গাঁৱৰ বুঢ়া-মেথা দায়-দোষ এবিধ

গাই যাওঁ বতৰৰ গীত।

আৰু যে প্ৰণামো জীয়াবী বোৱাৰী

প্ৰণামো গাঁৱৰে বুঢ়া,

নামৰ অপ্ৰসাধ ক্ষমিবা ঈশ্বৰ ঐ

গাই যাওঁ পুৰণি ধূৰা।

নামৰে কঠিয়া ঈশ্বৰে সবজা

ব্ৰহ্মাই সবজা নাম,

বেয়া নাম ওলালে ক্ষমিবা ঈশ্বৰ ঐ

প্ৰথমে পীৰিতি গাম।

দেৱী সবস্বতী কৰিছো কাকূতি

নেৰিবা আমালৈ দয়া,

পাহৰা নামকে মনত পেলাই দিবা

তোমালৈ কৰিছোঁ সেৱা।

সোণাই কটা তামোল খাবকে নোৱাৰি

তিতিকি তিতিকি লাগে,

উজাই আহিলে কোম্পানীৰ জাহাজ

পৃথিৱী তল-বল কৰে।

বিহুৰে বিৰিণা পাত,

বিহু থাকে মানে বিহুকে বিনাৰি

বিহু গ'লে বিনাৰি কাক?

এৰীয়াৰ এখনি কপাহীৰ এখনি

মই বোলোঁ বিহুলৈ যাওঁ,

ইয়ে নিলে এখনি সিয়ে নিলে এখনি
 তাকে ঐ বিচাৰি যাওঁ।
 নাচনীৰ কুৰুটা গুদাম ঐ চাৰিটা
 চাৰিকো চাৰিয়ে চৰো।
 নাচনীৰ মুখলৈ চাবকে নোৰাৰি
 জলকীয়াই পোৰাদি পোৰে।
 বিহুলৈ কেইদিন আছে সমনীয়া
 বিহুলৈ কেইদিন আছে,
 উজনি নামনি মাৰোঁ কেউ খনি
 বিহুলৈ বাৰ দিন আছে।
 বিহুলীৰ নাচনী কোনে ঐ নাচনী
 বিহুলীৰ নাচনী কোন,
 বিহুলীৰ নাচনী আমাৰ সৰু আইটি
 খোপাত বান্ধি লৈছে সোণ।
 এই বেলিৰ বিহুখন লৰকে ফৰকে
 ওপৰলৈ টানিলে খৰ,
 বিহুৰ নাচনী নৰিয়া পৰিলে
 ঢুলীয়া পৰিলে জ্বৰ।
 নাচনী নৰীয়া পৰিল সমনীয়া
 নাচনী নৰীয়া পৰিল,
 কালি এতে বেলি ভাতে নাইকিয়া
 কাছুটি সুলকি পৰিল।
 ইফালে টকা-মাত সিফালে টকা-মাত
 মাজত শোলেংগুৰি সূতি,

বাড়িল চতায়নী

পুলিয়ে ধবিলে গুটি।

টোলৰ নেজান ছেও

মোৰ ঢুলীয়া

মৃদঙ্গব নেজান ছেও,

নাচনী ছেরকে

মাঝিবে নেজান

কাণে দি মাৰি যাওঁ ডেও,

তুলীয়া ককাই এ,

টোলে ভালে কৰি বাৰি,

ঢোলবে মাৰিৰে

নাকটি চিঙিম এ

ঘৰলৈ উলটি যাবি।

ঢাপত নব্বা সিঁজু,

ওলোটাই ওভোতাই

কেলেই নাম দিছ

কেলেই খাই যাব বিজু।

পেঁপাটি বজাওঁতে

তিনিটি আঙ্গুলি

মাজৰটি আগুনি লৰে,

আমার নাচনীয়ে

নাচিবলৈ ধৰিলে

পাখিলা উষাদি উষে।

নাচোতে উষিলে ধূলি,

বেইতা স্বামীয়ে

চাই জুমি জুমি

মোর জনী আহিছে বুলি।

বিহু মাৰি থাকিবৰ

মনে ঐ লগবী

বিহু মাৰি থাকিবৰ মন,

বিহু মাৰি থাকোঁতে

পলুরাই নিনিবা

ভবিষ্যৎ লাগিব ধন।

শিলৰ খটেখটি পানীৰ ঢকেঢকি
 সাগৰ খেলি-খেলায়,
 সাগৰৰ মাজতে ফটিকৰ ডম্বৰু
 মনে উৰি উৰি চায়।
 এৰাবাৰীৰ নহৰু এৰাবাৰীৰ পগৰু
 এৰাবাৰীৰ খুতৰা শাক,
 মূৰৰ চুলি ছিঙি আশীৰ্ব্বাদ কৰিছো
 মোৰ চেনাই কুশলে থাক।
 এই বেলি বিহুটি বমক ঐ জমক ঐ
 নাহৰ ফুল ফুলিবৰ বতৰ,
 নাহৰ ফুলৰ গোক পাই লাহৰীৰ তত নাই
 গছকি ভাঙিলে যঁতৰ।
 ঔৰে গছতে মৌএ বাহ ল'লে
 ককাই পাৰি দিয়া খাওঁ,
 এতোলা সোণৰে বিৰি গঢ়াই দিয়া
 বিহু মাৰিবলৈ যাওঁ।

 কলীয়া কচুৰে শিয়া,
 জীয়াই থাকে মানে তোমাৰে তিৰোতা
 বিহুলৈ পঠিয়াই দিয়া।
 বিহুৱা চৰায়ে কৰে বিহু বিহু
 আমাৰ কিছু কাপোৰ নাই,
 সমনীয়াই সুধিলে ক'মে কি-য়ে বুলি
 সৰুতে মৰিলে আই।

বাড়ি বাড়ি গ'ল ভলুকা গাজেটি
কাউৰি পৰিলে ভাগে,
বৰটো ককায়ে টকা সাজি দিলে
বিহু মাৰিবগৈ লাগে।
চ'তত চকৰি বহাগত বগৰি
জেঠত আমনা ধান,
গৰুবিহু দিনাখন ল'ৰি আশীৰ্ববাদ
তেহে পাৰি বৈকুণ্ঠত থান।
তিতা ধান খেৰৰ ছাই,
অতি চেনেহৰে বহাগৰ বিহুটি
টকাত চাপৰ মাৰি যায়।

হুচৰি

ৰঙালি ঐ টঙালি
বহাগৰ বিহুৰে ধেমালি ঐ
হুৰাই ল' স্বৰগৰ তৰা;
চাই থাক চাই থাক নিলগৰ পৰা।
বহাগৰ বিহুকে জনাবলৈ আহিছোঁ;
চাই থাক চাই থাক নিলগৰ পৰা।
কৃষ্ণাইৰ মূৰে বকুল ফুল এপাহি—অই ৰাম।
নিয়ৰ পাই মুকলি হ'ল,

অ' গোপাল গোবিন্দ বাম।
 দেউতাৰ পদূলিৰ — অই বাম
 গোন্ধাইছে মধুৰি—অই বাম
 হৰি নামে খুটাক খুৰায়;
 হৰি হৰি গোপাল গোবিন্দ বাম।
 হুঁচৰি—এ-চ'ত;
 আমি যে ওমলোঁ য'ত
 দূৰৰিও নগজে ত'ত।

ৰাধাই বোলে কৃষ্ণাই মোকে পাৰে কৰা;
 এই যমুনাৰ জল—ওঁ গোবিন্দায় বাম।

কলমৌ খাওঁতে বুঢ়া হনুমন্তে
 নগৰী কৰিলে ছন—ওঁ গোবিন্দায় বাম।
 গোবিন্দ গোবিন্দ গোবিন্দায়;
 ধেনু চাৰি বেণু বায়।
 ল হেৰ' দদাই হাতত কাৰেফাই
 মাৰ ওঁ মাৰ ওঁ বালি চৰাই।
 গিৰিপ গিৰিপ গিৰিপ গিৰিপ ওঁ
 কলমতী কাঠৰ শৰাই;
 কি ফুল ফুলিছে লতা বগায়।
 বংপুৰ ওঁ কিমান দূৰে।
 ন-ঘৰ ঐ পুৰণি কামি;
 হুঁচৰি গাবলৈ আহিছোঁ আমি।
 হুঁচৰি বৈ কুল মৰুৱা চল' লাই;
 চাউল চালিবলৈ চালনি নাই।

ভোগদৈ নৈ খন

ইমানে সিমানে

কোনে দি যাব সাঁকো ;

কোনে দি যাব

কাঠৰ দোৰপতি

কোনে দি যাব মাকো।

ধনশিৰিৰ বগৰী শুকানশিৰি অই ;

আহা যাওঁ লগৰীয়া ওমলোঁ গই।

চ'তে গই গই পালেহি বহাগ ;

আহা যাওঁ লগৰীয়া ওমলোঁ গই।

ফুলিছে ভেবেলী লতা না বই ;

আহা যাওঁ লগৰীয়া ওমলোঁ গই।

কি মাছ মাৰিলা পুথি না বই ;

আহা যাওঁ লগৰীয়া ওমলোঁ গই।

যোৱা গৈ গুচি নাই বই ;

আহা যাওঁ লগৰীয়া ওমলোঁ গই।

চোতালৰ আগৰে তুলসী ;

আমাৰ গা আহিছে উলশি।

চোতালৰ আগৰে কেঞাবন ;

এই ঘৰ মানুহৰ বেয়া মন।

লাও ঐ লাও কেকোঁৰা লাও ;

আছে নে নাই মই বিচাৰি চাওঁ।

জোকাৰোতে পোকাৰোতে লাও পৰি ভাগিল ;

ঘৰৰ বুঢ়া-বুঢ়ীৰ কিলা-কিলি লাগিল।

বাঁহৰে আগতে বাঁহী বজাইছিলোঁ
পৰে হেন পৰে হেন দেখোঁ ;
ইবেলি নাচনী নৰীয়া পৰিলে
মৰে হেন মৰে হেন দেখোঁ ।
ঢোলৰ নাম উৰুলি ঢোলৰ নাম কুৰুলী
ঢোলতে বিক্ষিপ্তে ঘূণে ;
মৰাণৰ মুচীয়া ঘৰত নাইকিয়া
ঢোল চাই দিব কোনে ।
হাতী খুজীয়া ফুটুকী গাৰুটি
মেৰুৰী খুজীয়া পাটি ;
কোঁৱৰ মৰিবৰ নহ'ল চাৰিদিন
পৰুৱাই তুলিলে মাটি ।
তামোলৰ আমোল মোলে ঐ নাচনী
তামোলৰ আমোল মোল ;
ক'ৰপৰা পালেহি দেৱা চালি খোৱাটো
তামোলৰ নেজান মোল ।
ঢোলে যে কৰিব ধিনিকি ধিন দাও
মৃদঙে কুৰিব তাও ;
কাটনি তাঁতে যে আমনি কৰিব
বিদায় দে ঘৰলৈ যাওঁ ।

পৰি হাঁহকণী ভাগিল ;
বৰঘৰৰ ভিতৰত চিকাকপ হেৰালে
বিচৰা বিচৰি লাগিল।

ভলুকা বাঁহৰে আখি ;
তলে বোকা ওপৰে বৰযুগ
আমাকো ন'থবা ৰাখি।

বিহাৰ পদুমৰ চকা ;
তোমাৰ ধনেৰে কিনো দ'ল বন্ধাবা
বচনে এহেজাৰ টকা।
কেলেই সাঁচিলা জঁপৰ বৰ কাপোৰ
কেলেই সাঁচিলা ধন ;
জঁপাৰ বৰ কাপোৰ জঁপাতে পচিব
হাড়তো গজিব বন।

খুঁটিতে পৰিলে জীয়া ;
তললৈ মূৰকৈ গুণিব নেলাগে
চেলৈ কাপোৰ উলিয়াই দিয়া।
চৰাইৰ চিকুণে তেলীয়া সাৰেঙে
মাছৰ চিকুণ মালি ;
দেউতাৰ চিকুণ কেকোৰা দোলাখন
থপে গজপুৰৰ আলি।
কেলেই লাগিছে তামৰ পইচা
কেলেই লাগিছে ফলি ;
দিব যদি পাৰা গুণা ফুলীয়া খনীয়া
আনাগৈ পেৰাটো মেলি।

ভলুকা বাঁহৰে আখি মোৰ দেউতা
ভলুকা বাঁহৰে আখি ;
বতাহ বৰষুণে ওন্দোলাই আনিছে
আমাকো ন'থবা ৰাখি।
চেলং কাপোৰৰ পুতল ;
খৰকৈ যোৱাগৈ গা ধুই আহাগৈ
ভাতৰো আহিছে উতল।
পূবেদি ওলাবৰ ৰেণু ;
সোন্দৰ বৰগোহাঁই ৰণলৈ ওলালে
আটাই ঘূণে খোৱা ধেনু।
আজি উৰুকা কাইলৈ ভূৰুকা
নাহৰ ফুল ফুলিবৰ বতৰ ;
কেতেকী চৰায়ে কাটে সৰু সূতা
মৰুৱা ফুলৰে যঁতৰ।
পোৱালি কাছৰে চলং ;
কেনি পাৰ হ'ব আমাৰে নাচনী
ঘাটত নাইকিয়া দলং।
পৰ্বতৰ ঢেকীয়া চিৰিলি পতীয়া
মেকুৰী কৰিবৰ মাও ;
এই বাৰৰ দায় দোষ ক্ষমিবা দেউতা
হস্তীৰো পিছলে পাও।
জোনৰে তামুলী তৰা ;
স্বৰ্গদেউৰ তামুলী গন্ধীয়া ফুকন
মাতে তাওকাকৰ পৰা।

ছবাই ল' বিবাজবা ;
নাজিবা হাটলৈ নেয়াওঁ ল'
নিপিন্ধো ফুলৰ মালা।
ফুলৰে এখনি ফুলৰে বিচনী
নিপিন্ধো ফুলৰে মালা।
ফুলৰে সৰু সৰু চঃ
নিপিন্ধো ফুলৰ মালা।
এই কথা শুনি এ মালিনী বাইয়ে
নিপিন্ধে ফুলৰ মালা।
মনতে লাগিলে ভয়ে সমনীয়া
নিপিন্ধো ফুলৰ মালা।

ঃ অন্ত :ঃ